

Oponentský posudek na diplomovou práci

Bc. Pavly Korpaczewski – *Cruz e Sousa „zazděný“ básník brazilského symbolismu*

(práce odevzdaná na FF UK, 2019)

Diplomová práce Bc. Pavly Korpaczewski se věnuje básni v próze „Zazděný“ (Empadredado) od nejvýznamnějšího brazilského symbolisty Joãa da Cruze e Sousy. Text se objevil v závěru sbírky *Evokace* (Evocações) vydané v roce 1898, v roce autorova předčasného skonu, kdy zemřel na tuberkulózu a v bídě. Rodák ze Santa Catariny byl potomkem černošských otroků, dostalo se mu však výchovy a vzdělání od bývalých pánů svých rodičů. Nesnadný osobní život byl navíc silně poznamenán rasovou diskriminací a společenskými předsudky. Dílo Cruze e Sousy zůstalo za jeho života většinovým publikem nepochopeno. Z dnešního pohledu je považován za jednoho z nejvýraznějších básníků nejen brazilské, ale i světové literatury.

Autorka diplomové práce pracovala převážně s portugalskými texty. Až na pár ukázek není z díla Cruze e Sousy nic přeloženo do češtiny, odborné studie jsem dohledala dvě, za přínosné tedy považuji již zvolené téma. Práce je rozdělená do pěti hlavních kapitol. Kromě autorova života, podrobnější znalost životopisu je zde pro pozdější analýzu klíčová, a díla se věnuje období symbolismu a proměnám moderní poezie nejen v portugalsky psaných literaturách. Dále diachronně reflektuje literární kritiku, která se dílem tohoto brazilského symbolisty zabývala. Zde mě zaujal výrok Josého Volnei Righiho, který považuje celou sbírku básní *Evokace* za „morální testament“ Cruze e Sousy. V rámci obhajoby bych se diplomantky ráda zeptala, zda s tímto tvrzením souhlasí, či onu sbírku a především text „Zazděný“ vnímá jinak.

Čtvrtou částí diplomové práce nazvanou „Vymezení žánru básně v próze“ začíná samotná analýza. Autorka práce o tomto problematicky definovaném žánru pojednala velmi přehledně a prokázala výraznou erudici přesahující požadavky kladené na absolventa magisterského studia. Pátá, neobsáhlejší, část se celá věnuje detailnímu rozboru „Zazděného“, přičemž si všímá zejména tématu noci, přírody, bolesti a otázek ohledně umění, které Cruz e Sousa pojímal, obzvláště v tomto částečně autobiografickém textu, jako oscilaci mezi prokletím a cestou k osvobození.

Předložená diplomová práce je velmi čtivá, stylisticky obratná, psaná kultivovaným jazykem s minimem překlepů a formálních nedostatků. Upozorním snad jen na drobnost, podkapitola 3.2. s názvem „Symbolismus v Brazílii“ se neobjevila v obsahu uvedeném v úvodu práce (str. 6). Dále není uvedeno, zda za překlady fragmentů z tvorby Cruze e Sousy, kterými dokládá výsledky rozboru, stojí autorka práce.

Diplomovou práci Bc. Pavly Korpaczewski považuji za velmi zdařilou, **doporučuji** ji k obhajobě a navrhuji hodnocení „**výborně**“.

V Praze dne 22. 8. 2019

Mgr. Karolina Válová, Ph.D.